

መዓልቲ ሰማዕታት (2022)

ገባባት፡ ሮሜ 8፡31-39፥ 1ዮሐ 3፡14-16፥ ዮሐ 11፡17-27

ቅ. ቶማስ ብዓል አኩኖ ከምዝብሎ፡- ሰብ ድሕሪ አምላኽ ንስድርኡን ሃገሩን ብዓል ዕዳ እዩ። ስለዚ ከምቲ ሃይማኖት ንአምላኽ አምልኾ ዝህብ ከምኡ ብዝተሓደ ደረጃ ንወለዱን ሃገርን ከኽብር ይግብኦ ይብል።

ናይ ሃገር ፍቕሪ ክርስቲያናዊ ሓላፍነት እዩ፤ ካብዚ ተበጊሱ ኩሉ ወዲ ሃገር ካብታ ዝተወልደላን ዝዓበየላን ሃገሩን ህዝብን ነቲ ኹሉ ዝተገብረሉ ከመስግን ይግብኦ። ንሕና ወረሲቲ ናይ ነጻነት በረኽት ዝተቐበልና ስለ ዝኾና ነቲ ዝተዋህበና ነጻነት ኩሉ ጊዜ እናአመስገና ክዕቅቦ ግቡእና እዩ።

መዓልቲ ስዉአት በብሃገሩ ይዝከር እዩ፤ እዚ ኸአ ምእንቲ እቶም ኩሎም ምእንቲ ነጻነትን ፍትሕን መሰልን ኢሎም ዝሞቱ ብምዝካር ሕድሮም ንምሕላው መብጽዓ እትሕድሱሉ ረዚን ዕለት እዩ። ኣብ ሃገርና ብዙሓት አቦታት አደታት ውሉዳት መንእሰያት ምእንቲ ሃገር ከም ዝሓለፉን ይሓልፉ ከምዘለዉ ባዕልና እንምስክሮ እዩ።

20 ሰነ ብሃገር ደረጃ ንኹሎም ኣብ ዝተፈላለዩ እዋን ብፍላይ ኣብተን ቀዳሞት ዓመታትን ስዒቡ ዝመጸና ወራርን ምእንቲ ሃገርን ፍትሕን ነጻነትን ኢሎም ምእንታና በጃ ዝሓለፉ እንዝክረላ ፍልይቲ ዕለት እዩ። ካብ ርእሰኻ ንላዕሊ በጃ ምሃብ ዝግቢ ፍቕሪ የለን ይብለና ክርስቶስ። ኣሕዋትናን ኣሓትናን ምእንታና ሕይወቶም በጃ ሂሮም ንሕና ሳልኦም ሃገር ረኺብና ከም ኩሎም ደቂ ሰብ ሃገርና ወኒናን ንነብር ኣሎና፤ ዝኽሮም ነባሪ እዩ።

ታሪኽ ደቂ ሰብ ታሪኽ ምእንቲ ሰላምን ፍትሕን ሓቅን ኢልካ እትቃለሶ እዩ ክንብሎ ንኸእል። ብክርስቲያናዊ እምነትና ቀዳሞት ወለድና ምስዓለዉ ኃጢአት ኣብ ዓለም ስለ ዝኣተወ ሰብ ጽቡቕ ክገብር ጻዕሪ ኣድልይዎ በዚ ኸአ ንፍትሒ ንሓቂ ንነጻነት ክዕምጽ ዝደልን ብኣንጻሩ ኸአ ሰላም ፍቕሪ ነጻነት ከንግስ ዝደሊ ኮይኑ ኣብ ክልተ ተመቐሉ ክረባረብ ይነብር።

ክርስቶስ ብርእሱ ነቲ ዘጥፋእናዮ ነጻነትን ፍቕሪ አምላኽን ክመልሰልና ምእንታና ኣብ መስቀል ተሰዊኡ ኣድኒኑና። ኣሰሩ ተኸቲሎም ኩሎም ሰማዕታት ደሞም ንክርስቲና ዝዛሪ ማይ ሕይወት ኮይኑ ኣብ ኩሉ ከም እትበጽሕ ገርዋ። ሞት ጻድቃን ሕይወት እዩ እተምጽእ።

መስዋዕቲ ኣብ ታሪኽ እምነት ምእንቲ ካልእ ዝቐርብ እሞ ብሞቱ ብመስዋእቱ ሰላም ፍቕሪ ነጻነት ክልብስና ዝግርግ እዩ። መስዋዕቲ ቅዳሴ ክንብል ከሎና ብማንም ህብስትን ወይንን ገርና ነቲ ኢየሱስ ባዕሉ ነዚ ንዝኸረይ ግበርዎ ብዝበልና መስዋዕቲ ነዕርግ። መስዋዕቲ ደማዊ ክኸውን ግድን ኣይ ኮነን፤ ብዘይ ደም ብሓሳብ ብተወፋይነትን ምጽማማን ዝግበር መስዋዕቲ እውን ኣሎ። ኣብርሃም ንይስሓቕ ወዱ ክስውኦ ፍቓደኛ ስለ ዝኾነ ከይሰውኦ ከም መስዋእቲ ተቐጺርሉ ስለዚ መስዋዕቲ ክንብል ከሎና ነቶም ብሞት ዝሓለፉ ጥራሕ ዘይ ኮነ ነቶም ምእንቲ ሰላምን ሓቅን ነጻነትን ኢሎም ኣብ ማእሰርትን ግፍዕን ዝርከቡ እውን ዘጠቓለሉ እዩ።

ሰብ ክቡር ፍጥረት አምላኽ ልዕሊ ኹሉ ፍጡር ገሩ ዝፈጠሮ እዩ። አምላኽ እዩ ዋና ሕይወት ወድሰብ እምበር ካልእ ፍጡር ዋንነት የብሉን። እንተ ኹነ ኣብ ታሪኽ ተደጋጊሙ ከም ዝተራእየ ንመሰልን ነጻነትን ሰብ ዝግህሱን ዓመጽቲ ታሪኽ ሰብ ዝምስክሮ እዩ። በዚ እዩ ሰብ ነታ ክብርቲ ነጻነቱ ከምልስ ክሳብ ሞት ዝደፍር። ሕይወት ሓለዋ ዘድልዮ ክቡር ህያብ አምላኽ እዩ። ኣብ ሓለዋ ሕይወት ዝሞቱ ኩሎም ሰማዕታት ንብሎም።

ናይ ሎሚ ዝኸሪ ስዉአት ኤሪትራ ሃገርና ንእና ኣሕዋቶም ፍሉይ ዝገብሮ ምእንታና መይቶም ንእስነቶም ዘልኦም ኩሉ ምእንቲ ንሕና ክርህወና ሰላም ነጻነትን ፍትሒ ኣብ ዓድና ክነግስ ብመስዋዕቲ ሓሊፎም በዚ ሰብ ዕዳ ኣና። ነቲ ንሶም ዝሞትዎ ዓላማ ዓቂብና ክንሕሉ ናይ ነፍሲ ወከፍና ሓላፍነት እዩ። ናብ ውሑዳት መራሕቲ ወይ እውን ገለ ኣብ ሕብረተ ሰብ ልዕልና ዘልኦም ዝሕደግ ኣይ ኮነን።

ዝኸሪ ስዉአት ነቲ ንሶም ዘሓለፍዎ እናዘከርና ንሕና ውን ከምኡም አድላዪ ምስ ዝኸውን ምእንቲ ሰላምን ፍትሕን ሓቅን ነጻነትን ክንሰዋእ ከም ዘሎና ክንሓሰብ ኣሎና። ነጻነት ብቐሊል ኣብ ዘይተደለ ክጥምዘዝ ዝክኣል ጉዳይ እዩ። ገለ ህርፋን ዝሓዘም ገለ ኸኣ ከምኡ ጽቡቕ ዘየፍትወሎም ንመሰል ሰባት ዓምጺጺም ኣብ ትሕቲ ቁጽጽርም ገሮም ንመሰል ብዙሓት እናገፍዑ ክነብሩ ዝደልዩ ኣለዉ ንኸምዚኣም ዝኣመሰሉ ኢና ክንቃለሶምን ኣብ ስልጣን እንተ ደየቡ ዓገብ ክንብሎም ዘሎና።

ሎምዘበን ንመዓልቲ ሰማዕታ ሃገርና ክንዝክር ከሎና ብፍሉይ ክንሓሰቡ ወይ ክንዝክሮ ዘሎና ነገራት ኣሎና።

- **ሰማዕታትና ይዝከሩ ዘለዉ።** እዚ ሓሳብ ብቐሊል እወ ኢልና ብላዕሊ ላዕሊ ክንምልሶ ንኸእል ኢና፣ እንተ ኾነ ከቢድ ሕቶ እዩ፣ ምክንያቱ ንስዉእ ምዝካር ማለት ልዕሊ ኹሉ ነቲ ንሱ ዝተሰውኦ ዓላማ ኣብ ግብሪ ኣውዒልካዶ፣ ወይ ከይውዕል ዝግገተ ሓይሊ እንተሎ ብኸመይ ከምዝውዕል ገሪ ኢልካ ሕልናኻ እትሓተሉ ከቢድ ሕቶ እዩ። ብላዕሊ ላዕሊ ኸምዓ ብስም ወላዕካ ወይ እውን ገጠምካ፣ ተዛሪብካ ዘኪረ ክብሃል ኣይክኣልን እዩ። ዘኪረ ኣብዒሊ ክብል ነቲ ንሶም ዝተሰውእሉ ዓላማ ክፍጸም ዝክኣልኒ እንብር ኣሎኹ ክንብል ኣሎና።
- **ሕድሪ ሰማዕታ ይፍጸም ደሎ።** ሕድሮም ሰብ ብነጻነትን ፍትሕን ሰላምን ክነብር እዩ። ከመሎና እዚ ኹሉ ኣብ ዓድና ኣሎዶ? ብርግጽ እዚ እውን ካብ ሕይወት ነፍሲ ወከፍና ክጅምር ኣለዎ። ብዙሕ ጊዜ ነቶም ኣብ ሥጣን መንግስቲ ዘለዉ ኢና እንርኢ እዚ ግን እኹል ኣይኮነን ናይ ነፍሲ ወከፍ ርድኢትን ተግባርን ወሳኒ እዩ። ኩልና ኣብ ሓደ ልብን ዓላማን እንተ ሰመርና ዝኸእለና ሓይሊ የለን። ካልኣት ክገብሩልካ ካልኣት ክዛረቡልክ እንተ ተጸብኻ ጌና ሕድሪ ስውኣት ኣይተሰቑረካን ኣሎ ማለት እዩ።
- **ኩልና ንመስዋዕቲ ስንድዋት ክንከውን ኣሎና።** ዝስዋእ ንሓቂ ንነጻነት ዝፈለጠን ዝተረድኦን ጥራሕ እዩ። ክንሰዋእ ስንድዋት እንተ ዘይኮና ጌና ኣብ ጉልባብ ነጻነት ኢና ዘሎና። ክስዋእ ፍቓደኛ ኣይድፈርን ኣዩ ኣብ ቅድሚኡ ሓቂ ስለ ዘላ እሞ ስለ ዝኣምን ጸገም የብሉን። ሞት ንእኡ ዓወት እያ ስለዚ ንመስዋዕቲ ደፊሩ ይኣትዎ።
- **ንስድራ ስውኣት ክንሕግዝ ሕልናዊ ሓላፍነት እዩ።** ብሰንኪ መስዋእቲ ደቆም፣ ሓዳሪን፣ ውላደም ዝኸኸተሙ ክንሕግዝ ሕልናዊ ሓላፍነትና እዩ። ደቆም ምእንቲ ኩልና እዮም ተሰዊኦም። ስድራ ስዉኣት ክኸብሩ ክሕገዙ ክናብዮም ናይ ኩልና ሓላፍነት እዩ። መንግስቲ ሓላፍነቱ ኸንብር ይግብኦ ነፍሲ ወከፍና ኸኣ ክንሕግዝ ግቡእና እዩ።
- **ንስዉኣት ዘይምርሳዕ።** ንሕና ረሳዕቲ ኢና። ትማሊ ብጸበባ ከምዘይ ሓለፍና ንኹሉ ረሲዕና ክነብር እንኸእል ኢና እዚ ኣብ ዓድና ዝርኣ ዘሎ እዩ። እቶም ተጋደልቲ ኢና ዝብሉ ከይተረፈ ነቶም ኣብ በረኻ ዝሓደግዎም ረሲዶም ዝኾንዎ ዘለዉ ካልእ ክነግረና ኣየድልየናን እዩ። ንሕና እውን ረሲዕና ምስ ዘሎ ጥራሕ ኮይኑ ሕይወትና፣ ስለዚ በዚ ዕለት ንዝረሳዕናዮም ንዝክር። ነቶም ፈቓዶ በረኻ ተሪፎም ዘለዉ ወላ ሓንቲ ደቂቕ እውን ከይዘከርናዮም ክንሓልፍ የብልናን። ዝኸርና ኸኣ ንድላዮም ክንፍጽም ከሎና ጥራሕ እዩ።

ሰማዕታት ኣብ ክርስትያናዊ እምነትና። ሰማዕት ዝብል ኣብ ክርስትና ምስክር ወይ ምእንቲ እምነቱ በጃ ዝሓለፈ ማለት እዩ። ኢየሱስ ክርስቶስ ቀዳማይ መምህር መስዋዕትነት እዩ። ንሱ ብኹሉ ግብሩ ጽቡቕ እናገበረ እንከሎ ሕሱማት ጸላእቲ ሰናያት ኣሕሊፎም ሂሶም ምእንቲ ብሞቱ ሕይወት ክህብ ኢሉ ኣብ መስቀል ተሰዊዑ ኣድሒኑና። ካብዚ ንድሓር ኩሎም ሰማዕታት ክርስትና ኣብነት ክርስቶስ ተኸቲሎም ብትብዓት ኣብ ቅድሚ ኣደባባይትን ኣብያተ መንግስትን

ብጅግንነት ንእምነቶም መስኪሮም በዚ ኸአ ደሞም ዝፍልፍል ማይ ሕይወት ኮይኑ ንክርስትና ኣብ ኩሉ ክበጽሕ ሕቕ ኮይንዎ።

ሰማዕት ልዕሊ ዝኾነ ነገር ኣብ ሕይወቱ ዝሰርዓ ፍቕሪ ኣምላኽ እያ። ንኣምላኽ ስለ ዘፍቀረ ነቲ ፍቕሪ ኣምላኽ ከሕድጎ ንዝመጽእ ዝኾነ ሓይሊ ብደሙ ይምስክሮ እምበር ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ኣየውርድን እዩ። ቅ. ጳውሎስ ካብ ፍቕሪ ክርስቶስ ክፈልየና ዝክእል ዝኾነ ሓይሊ ከምዘየሎ ክገልጽ እንከሎ “ስለዚ ሞት ሕይወት መላእኽቲ ኾኑ ገዛእቲ፤ ዘሎ ኾነ ዝመጽእ ወይ ኃይልታት፤ ላዕለዎይ ኮነ ታሕተዎይ ካልእ ፍጥረት እውን እንተ ኾነ ካብታ ኣብ ክርስቶስ ኢየሱስ ዘላትና ኣምልኾ ከቶ ኺፈልየና ዚኽእል ከም ዘየሎ ኣረጋግጽ ኣሎኹ” (ሮሜ 8:38-39) እናበለ ፍቕሪ ክርስቶስ ንኣዳደሪ ኣማናይ ኩልንትናኡ እዩ፤ እዚ ኸአ እዩ ኣብ ሞት ዘብጽሖ።

ብእምነትና ንኹሎም ምእንቲ ሓቂ ምእንቲ ነጻነት ዝሞቱ ነኽብሮም ምኽንያቱ ኣብ ሕይወቶም ብቐዳምነት ዝሰርዕዎ ነጻነትን መሰልን ሰብ ስለ ዝኾነ። ሰብ ከኣ ክቡር ፍጥረት ብኣርኣደን ኣምሳልን ኣምላኽ ዝተፈጥረ ስለ ዝኾነ መሰሉ ክረክብ ነጻነቱ ክሕሎ ክሳብ ሕይወቱ በጃ ከሕልፍ ፍቓደና ክኸውን ኣለዎ። ኩሎም ኣብ ናጽነት ሃገራት ዝሞቱ ፍሉይ ክብሪ ይግብኡም። ካብ ሕይወትካ ኣሕሊፍካ ምሃብ ዝዓቢ ፍቕሪ ስለ ዘየሎ።

በዚ ፍሉይ ዕለት ዝኸሪ ሰማዕታትና ፍሉይ መልእኽቲ ኣሎና፡

1. **ሰማዕታት ሓድነት ኣለዎም።** ዓለት፣ ሃይማኖት፣ ጾታት፣ ዕድመ ኣይፈልዮምን ኩሎም ምእንቲ ሓደ ዕላማ እዮም መይቶም። እዚ ሓድነት እዚ መሰረት ናይ እቲ ኣብ መንጎና ዝህሉ ርክብ እዩ። ኣብዚ ዘሎናዮ እዎን ንዝኸሪ ሰማዕታት ረሲዖም ብሃይማኖት፣ ብዓለት፣ ብወገን ንሰባት ክፈላልዩ ዝደልዩ ውሑዳት ኣይኮኑን። ነዚኦም ዓው ኢልና ክንቋወሞም ኣሎና ምኽንያቱ ሰማዕታትና ብሓደ ዓላማ እዮም ሓሊፎም። ሎሚ ኣብ ዝፈላሊ ነገራት ምትኳር ድኽመት ኣእምሮ እዩ። ኣብ ቅድመና ከም ፀሓይ በሪሆም ንዘለዉ ሰማዕታ ንዘክር።
2. **ሰማዕታት ሓቂ ይፈትዉ።** ግፍዒ ዓመጽ እንተሎ ደም ሰማዕታት ይድፈር ኣሎ። ከቢድ ሓላፍነት እዩ። ሰብ ተበጅዉ ዘምጽአልካ ተጠቂምካ ነጻነት ከምቲ ዝግባእ ክጥቀመሉ ዘይምኽእል ገበን እዩ። ኣብ መንጎና ሓቅን ፍትሕን ሕግን ክነንግስ ለበዎ ስወዓትና እዩ። ፍትሒ ክጎድል እንከሎ ሱቕ ምባል ገበን እዩ። ምኽንያቱ ነቲ ዓማጺ ትተሓባበሮ ስለ ዘሎኻ ንግፍዒ ካልኣት ኢድካ ትመልስ ኣሎኻ ማለት እዩ።
3. **ሰማዕታት ዘይሃስስ ለበዎ ኣለዎም።** ነዛ ምእንትኣ ዝሞትናላ ሃገር ካብ ብውሽጥን ብደገን ዝመጽኡ ጸላእቲ ሓልልዉዎ ምናልባት ንፍትሕን ነጻነትን መሰልን ገቢቱ ንሃገር ዘጸግም እንተ ተረኽበ ከማና መስዋዕቲ ከፊልኩም ኣውሕስዎ ዝብል ከቢድ ለበዎ ኣሎ። ኩልና ደቂ ሃገር እዚ ረዚን ለበዎ ክንሕልዎን ሓላፍነት ክስምዓናን መብጽዓና ክንሕድስ ኣሎና።

ቅ. ኢረነዩስ ደም ሰማዕታት ዘርኢ ክርስትና እዩ ይብል። ክርስትና ብደም ሰማዕታት ተለምሊሙ ዝዓበየ እዩ። እዚ ኣብ ናይ ሃገር ሰማዕታት ክንርእዮ ከሎና ሰማዕታትና ምእንቲ ሕይወትን ነጻነትን ሃገር ሓሊፎም። ሰማዕታትና ነዚ ብዙሕ ኣድህቦ ዘይንህበሉ ነጻነት ኣምጺኦምና ኣለዉ። ሎሚ እምብኣር ኣምስገንቲ እሙናት ደቂ ሃገር ክንከውን ፍቕሪ ሓቂ ፍትሕን ክነንግስ ነፍሲ ወከፍና መብጽዓና ንኣድስ፤ እዚ እንተ ገበርና ኢና ብሓቂ ሰማዕታትና ዘኪርና ክንብል እንኽእል።

ኣምላኽ መስዋዕቲ ሰማዕታትና ተቐቢሎ ዓድና ዓዲ ሰላምን ፍትሕን ይግበረልና። ንኹሎም እቶም ለበዎ ሰማዕታት ተቐቢሎም ብሓቅን ፍትሕን ዝመርሑ ኸአ ጸግኡ የብዝሓሎም።

ሃብም እግዚአ ብርሃን ዘለዓለም ወይኩን ዕረፍቶም በሰላም።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ